

Ερευνητική Εργασία Β' τετραμήνου

ΓΕΛ Κρανιδίου 2014

Το λαογραφικό Μουσείο του Δήμου Ερμιονίδας και η σχέση του με τους
κάτοικους της ευρύτερης περιοχής

Οικονομοπούλου Ματίνα

Πήλιουρη Άντζη

Πουλής Ανδρέας

Στρίγκου Ντορίτα

Στάγια Κατιάννα

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	3
Η σημασία των λαογραφικών μουσείων και ο ρόλος τους.....	4
Το λαογραφικό μουσείο Κρανιδίου: ίδρυση, τρόπος συλλογής εκθεμάτων, ώρες λειτουργίας	5
Η δωρεά του λαογραφικού Μουσείου: συνέντευξη της δωρήτριας.....	11
Εθελοντισμός : συνέντευξη υπεύθυνης εθελοντικής ομάδας.....	15
Παρουσίαση μουσείου: 1 ^{ος} όροφος	17
Παρουσίαση μουσείου: ισόγειο.....	33
Οι τοπικές παραδοσιακές φορεσιές στο λαογραφικό μουσείο Κρανιδίου.....	36
Αποτελέσματα έρευνας: ερωτηματολόγιο κλειστού τύπου.....	41
Οι επισκέπτες του μουσείου (σχολεία, τουρισμός, φοιτητές ξένων πανεπιστημίων).....	43
Βιβλιογραφία.....	45
Παράρτημα.....	46

Πρόλογος

Στο πλαίσιο της διερευνητικής εργασίας project η ομάδα μας ασχολήθηκε με τη μελέτη του λαογραφικού Μουσείου Κρανιδίου καθώς και τη σχέση αυτού με τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής. Μέσα από τις έρευνες μας διαπιστώσαμε ότι το μουσείο αποτελεί ένα μικρό «θησαυρό» για την περιοχή, μιας και παρέχει σημαντικές πληροφορίες ,μέσω των εκθεμάτων του, για τον τρόπο ζωής ,τις ενδυμασίες και τα επαγγέλματα των κατοίκων του Κρανιδίου χιλιάδες χρόνια πριν. Σε αυτό φυσικά έχει συμβάλει και η μεγάλη «φροντίδα» που του έχει δείξει μια ομάδα γυναικών του τόπου μας ,οι οποίες με το μεράκι τους, την αγάπη για την τοπική παράδοση και διαφύλαξη αυτής, αλλά προπαντός την εθελοντική εργασία τους, έχουν βοηθήσει στην ανάδειξη και τη διατήρηση του μέχρι και σήμερα!

Συγκεκριμένα, το μουσείο που αποτελεί δωρεά της κ. Μαρίας Τόδωρη , από το 2006 ανήκει στο Δήμο Κρανιδίου . Διατηρείται σε πάρα πολύ καλή κατάσταση και διαθέτει πληθώρα εκθεμάτων, δωρεές των παλαιότερων κατοίκων, τα οποία καλύπτουν τις χρονολογικές περιόδους από 1800-1900 μ.Χ . Σήμερα, δέχεται πολλούς τουρίστες, ακόμη και ξένους, που το επισκέπτονται επιθυμώντας να γνωρίσουν την τοπική πολιτιστική μας παράδοση. Λειτουργεί καθορισμένες ημέρες και ώρες υπό την επίβλεψη των γυναικών που έχουν αναλάβει το συντονισμό και την ξενάγηση των επισκεπτών και οι οποίες ανά τακτά χρονικά διαστήματα οργανώνουν διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις στο μουσείο με σκοπό να προσελκύσουν περισσότερο τους συντοπίτες τους και να τους φέρουν σε επαφή με τον «πλούτο των προγόνων τους»όπως τονίζουν.

Όσον αφορά τον αυτόχθονα πληθυσμό δείχνει αρκετό ενδιαφέρον για το Μουσείο όπως μας αποκάλυψαν οι κυρίες ,καθώς και οι νεώτεροι, μιας και όλα τα σχολεία της περιοχής το επισκέπτονται συχνά αλλά και οι αμέσως επόμενες ηλικίες έχουν προσφέρει πολλές φορές τη βοήθειά τους στο Μουσείο. Σχετικά με το δήμο, οι γυναίκες δήλωσαν ότι η οικονομική στήριξη η οποία είναι απαραίτητη για την κάλυψη των αναγκών του μουσείου ,δυστυχώς, είναι μέτρια!

Συνοψίζοντας ,να αναφέρουμε, ότι η εργασία αυτή μας έδωσε την ευκαιρία, αφενός να συνεργαστούμε ως ομάδα και να γίνουμε μικροί ερευνητές στον τόπο μας και αφετέρου να μάθουμε πολλά πράγματα για τη σημασία των Λαογραφικών Μουσείων γενικότερα και το πόσο αυτά συμβάλλουν στην ανάδειξη και τη διαφύλαξη του τοπικού πολιτισμού!

1. Η σημασία των λαογραφικών μουσείων και ο ρόλος τους (Οικονομοπούλου Ματίνα)

Ως λαογραφικό μουσείο θα μπορούσαμε να ορίσουμε έναν τόπο αναπαράστασης της πολιτισμικής παραγωγής. Η ιδιαιτερότητα ενός λαογραφικού ή και εθνογραφικού μουσείου είναι ότι μπορεί να προβάλλει καταρχήν την ταυτότητα μιας κοινωνίας, σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο, απλά και μόνο περιγράφοντας την διαφορετικότητα. Ο πολιτισμός -σε ένα πλατύ σύνολο ανθρώπων- είναι συνήθως ένα άθροισμα πολλών διαφορετικότητων, ένα παζλ που συνθέτει τη γενική εικόνα και υποδεικνύει τις κοινές ρίζες. Το λαογραφικό μουσείο ως ανοικτή πολιτισμική διαδικασία μέσα από τις συλλογές του βοηθά τον επισκέπτη στην κατανόηση και τη βίωση του τοπικού πολιτισμού.

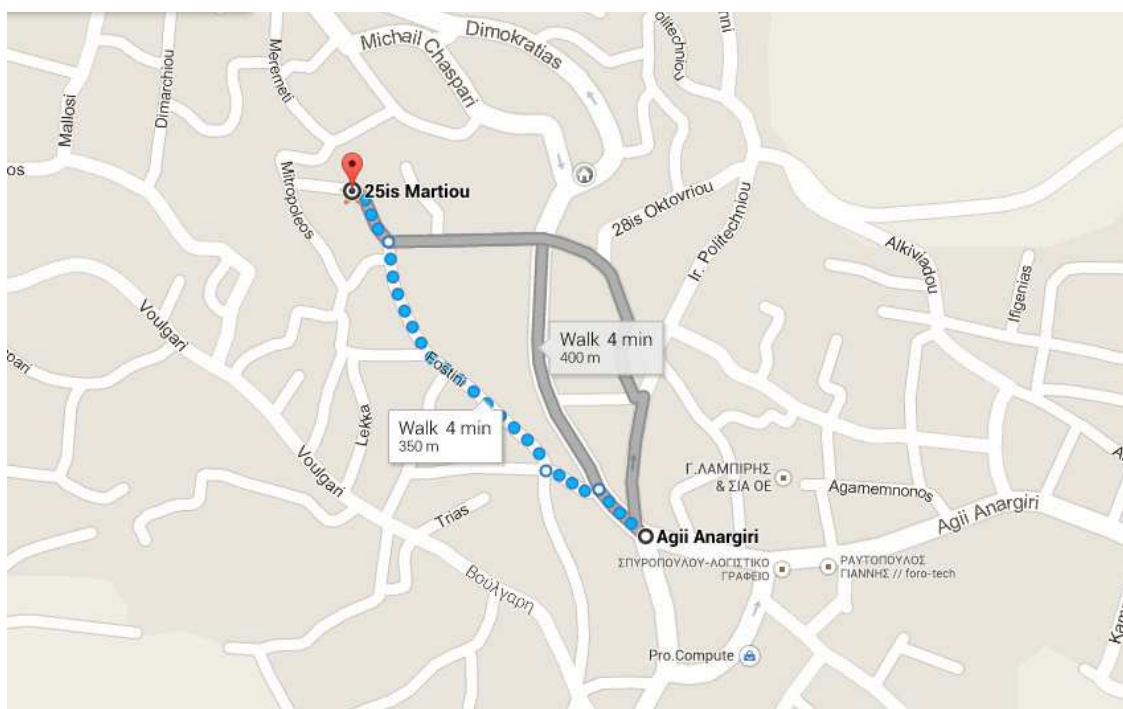
Το περιεχόμενο ενός λαογραφικού μουσείου αποτελείται από αντικείμενα τα οποία, εκτός από το θέμα τους, καθρεφτίζουν ουσιαστικά τον πολιτισμό μέσα από τον οποίο γεννήθηκαν και τον οποίο εκφράζουν. Κάθε ανθρώπινο δημιούργημα είναι ατομικό στη βάση του, αλλά έχει κοινωνικές προεκτάσεις, γιατί βασίζεται στις συλλογικές παραστάσεις που επικρατούσαν στην εποχή του. Οι τρόποι κατασκευής, τα διαφορετικά υλικά οι πρώτες ύλες, η τεχνογνωσία, η χρησιμότητα, μαρτυρούν για τους διαθέσιμους πόρους της εποχής του, ενώ η διακόσμησή του είναι δυνατόν να μας ανοίγει ένα παράθυρο στις μαγικο-θρησκευτικές, ανθρωπολογικές ή κοσμολογικές πεποιθήσεις των ανθρώπων που τα παρήγαγαν. Από αυτή την άποψη θεωρούμενα τα λαογραφικά μουσεία, οι λαογράφοι και η λαογραφία είναι μια αδιάσπαστη ενότητα έρευνας, ταξινόμησης, ανάδειξης της ταυτότητας του λαϊκού πολιτισμού. Γενικότερα το λαογραφικό μουσείο ασχολείται με τη συλλογή, καταγραφή και τεκμηρίωση αντικειμένων που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τον λαϊκό πολιτισμό μιας περιοχής ή μιας κοινωνικής ομάδας π.χ. μεταναστών, τσιγγάνων, προσφύγων κ.λ.π. Το υλικό της συλλογής μπορεί να αποτελείται από κινητά αντικείμενα ή εξοπλισμό εργαστηρίων ακόμη και κτίρια με τον εξοπλισμό τους. Μπορεί να πλαισιώνεται από φωτογραφικό υλικό ή ταινίες, βίντεο ή άλλο υλικό που συμπληρώνει το θέμα του μουσείου.

Ο ρόλος των λαογραφικών μουσείων είναι πολύ σημαντικός. Κάθε λαογραφικό μουσείο προσφέρει στον επισκέπτη ένα κομμάτι της κοινής καλλιτεχνικής δημιουργίας του ελληνικού κόσμου, την ίδια όμως στιγμή συγκεντρώνει έργα που εκφράζουν με ξεχωριστή έμφαση είτε μια ορισμένη χρονική περίοδο είτε μια πλούσια εκδήλωση σε έναν ιδιαίτερο τομέα του ελληνικού πολιτισμού. Η επίσκεψη στα λαογραφικά μουσεία έχει μεγάλη σημασία για όλους τους σύγχρονους ανθρώπους. Αποτελεί μια άμεση γνωριμία με τα αρχέτυπα του

πολιτισμού μας, ένα άγγιγμα της γενέθλιας γης, όπου βυθίζονται οι ρίζες μας και ενισχύει την εθνική μας ταυτότητα και συνείδηση. Στα ελληνικά λαογραφικά μουσεία βλέπουμε και αισθανόμαστε τη βαθιά και στενή συνάφεια του τόπου, της θρησκείας, της ιστορίας και της τέχνης, μέσα σε αυτά είναι συγκεντρωμένος τεράστιος καλλιτεχνικός πλούτος. Τα λαογραφικά μουσεία είναι φορείς καλλιτεχνικής παιδείας, απόκτησης υψηλών αισθητικών κριτηρίων: του μέτρου και φωτός που διέπουν την ελληνική φύση, του ρυθμού, της ισορροπίας, του κάλλους... Τα μουσεία αποτελούν σημαντικό πόλο έλξης των τουριστών αλλά και προβάλλουν διεθνώς τον πολιτισμό μιας χώρας.

2. Το λαογραφικό μουσείο Κρανιδίου: Ίδρυση, τρόπος συλλογής εκθεμάτων, ώρες λειτουργίας, εθελοντισμός (Στάγια Κατιάννα)

Το λαογραφικό Μουσείο βρίσκεται στο κέντρο της πόλης του Κρανιδίου στην οδό Μεταμορφώσεως. Απέχει 4 λεπτά από την κεντρική πλατεία της πόλης. Ο επισκέπτης μπορεί να επιλέξει μία από τις 3 διαδρομές που φαίνονται στον ακόλουθο χάρτη:

Το κτίριο είναι δωρεά της Μαρίας Τόδωρη εις μνήμη Γεωργίου και Φανής Καραγκούνη ή Καραγιώργα από το 2006. Υπάρχουν αντιπροσωπευτικά δείγματα υλικών και αντικειμένων καθημερινής ζωής, αλλά και τοπικές ενδυμασίες.

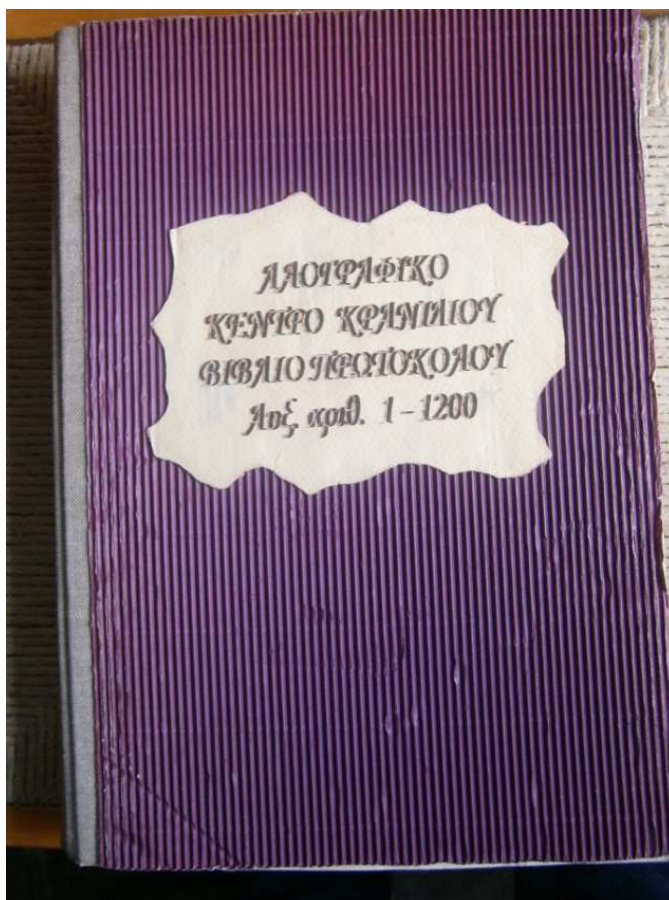

Έχει τη δομή ενός παραδοσιακού σπιτιού της Ερμιονίδας, έχει δύο ορόφους με εξωτερική σκάλα.

Το κτίριο είναι πέτρινο και έχει ανακαινιστεί στο πλαίσιο μιας συντήρησης αναγκαίας για τη διατήρηση του στο χρόνο.

Τα εκθέματα του μουσείου είναι κατά το πλείστον δωρεές των κατοίκων της περιοχής και σε μικρότερο βαθμό δανεισμός. Η διαδικασία εισαγωγής ενός αντικείμενου στο μουσείο έχει οργανωθεί κατά το πρότυπο του Λαογραφικού μουσείου του Ναυπλίου. Υπογράφεται ιδιωτικό συμφωνητικό δωρεάς ή δανεισμού και το αντικείμενο καταγράφεται σε ειδικό βιβλίο. Τα τελευταία χρόνια εξαιτίας της πληθώρας των εκθεμάτων δε δέχονται αντικείμενα προς δανεισμό.

4 ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Αξων αριθμός	Ημερο μηνία εισοδου	Αριθμός εγγράφου	Τίτλος ή όνομα άποστολέα	Περίληψη εισερχομένου εγγράφου	Διεύθυνση Τμήμα ή Γραφείο
11	7.1.2008		Σοφωρη Ασκήνα & Μαρια	Λεωνόη Ωίχνη (ραβδίβινη) για βαχασέη Αρχιμ Πρατ Μελίτην αφωγα Πελισεβι	Δ.Ρ.Ε.Α Προ Συνοδ Δαρείφου
12	✓		✓	Θάση Ξύτην μαχαροώπωντων Αρχιμ 19 ^{ος} αιώνα Πρατ Α. Γ. Μηννο. Σοφωρη γραφου	✓
13	✓		✓	Καβεζοει αιοζό Αρχιμ 19 ^{ος} αιώνα για το σωδωτεβι ροχων Πρατ. Α. Γ. Μηννο. Σοφωρη γραφου αποστολέα	✓
14	✓		✓	Νουζάωα για το σωδωτεβι των ροχων @ ασημ Πρατ @ ροχιάτων Αρχιμ 19 ^{ος} αιώνα Πρατ Β. Γ. Μηννο. Σοφωρη γραφου	✓
15	✓		✓	Καβέζα σαμα μπωριον μεζέδος για το σωδωτεβι ροχων @	✓

Η λειτουργία του μουσείου στηρίζεται αποκλειστικά στον εθελοντισμό.

Μια ομάδα από γυναίκες εθελόντριες φροντίζουν για τη λειτουργία του μουσείου τόσο κατά τις ώρες και μέρες που έχουν καθοριστεί όσο και για έκτακτες επισκέψεις κατόπιν ραντεβού.

Εκτός από την εθελοντική τους εργασία στο μουσείο αναλαμβάνουν και τη διοργάνωση εκδηλώσεων όπως η καθιερωμένη επίσκεψη -προσκύνημα και επιμνημόσυνη δέηση στον τάφο του Κρανιδιώτη Οπλαρχηγού -Ιερομόναχου Παπαρσένη, (Αρσένιος Κρέστας) στον Άγιο Σώστη στα Δερβενάκια, αλλά και ενημερωτικές ομιλίες από ειδικούς αρχαιολόγους.

Το μουσείο κάθε χρόνο επισκέπτονται μαθητές των σχολείων της περιοχής της Ερμιονίδας όλων των ηλικιών και τάξεων. Οι εκπαιδευτικοί οργανώνουν συχνά προγράμματα που αφορούν τη μουσειακή αγωγή, αλλά και ερευνητικές εργασίες με αντικείμενο τα εκθέματα του μουσείου με στόχο την ευαισθητοποίηση της νέας γενιάς σε θέματα παράδοσης και λαογραφίας.

Επίσης το μουσείο επισκέπτεται ένας μεγάλος αριθμός τουριστών ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, ενώ συχνά το μουσείο περιλαμβάνεται στα προγράμματα πρακτικής άσκησης ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων με αποτέλεσμα να το επισκέπτονται και φοιτητές με τους καθηγητές τους. Για παράδειγμα κάθε καλοκαίρι το επισκέπτονται φοιτητές και καθηγητές του πανεπιστημίου Harvard της Αμερικής.

Τέλος να αναφέρουμε ότι η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό.

Μέρες και ώρες λειτουργίας: Τρίτη-Σάββατο 10:00-12:00

τηλ:27540-23561 και 6947 510 558

email: laografikokranidiou@gmail.com

3. Η δωρεά του λαογραφικού Μουσείου: Συνέντευξη της δωρήτριας (Στάγια Κατιάννα)

Δε θα μπορούσαμε να παραλείψουμε στην εργασία μας να κάνουμε αναφορά στην δωρήτρια του μουσείου κυρία Μαρία Τόδωρη, η οποία πέρα από τη δωρεά του κτιρίου έχει δωρίσει και πολύ μεγάλο αριθμό εκθεμάτων . Στο πλαίσιο τη παρούσας εργασίας παρουσιάζουμε μια σύντομη συνέντευξη που μας παραχώρησε.

Ακλουθεί η απομαγνητοφωνημένη συνέντευξη:

-Κυρία Τόδωρη για ποιο λόγο πήρατε την απόφαση να δωρίσετε το κτίριο που στεγάζει το λαογραφικό μουσείο στο δήμο;

Το δώρισα διότι αυτό το σπίτι είχε μέσα πολλά παραδοσιακά λαογραφικά αντικείμενα και δεν ήθελα να χαθούν στο χρόνο. Ήθελα να διατηρηθούν στο χρόνο και να υπάρχουν σε ένα μέρος για να μπορούν να τα βλέπουν οι επόμενες γενιές. Το κτήριο αυτό έχει μεγάλη συναισθηματική αξία για μένα και ήθελα να ήταν πάντα ανοιχτό στον κόσμο.

-Πότε χτίστηκε το κτίριο και πότε εσείς το δωρίσατε;

Δυστυχώς δεν γνωρίζω πότε χτίστηκε επειδή είναι πάρα πολύ παλαιό. Εγώ το δώρισα το 2003.

-Ποιοι ζούσαν σε αυτό το σπίτι;

Ζούσε ο θείος μου ο Γιώργος Καραγιάννης ο Καραγιώργος όπως τον φώναζαν στο Κρανίδι μαζί με τη σύζυγο του Φανή (Θεοφανεία) και τη μητέρα του. Παιδιά δεν είχαν.

-Πώς ήταν το σπίτι τους είχε την ίδια διαρρύθμιση με το σημερινό μουσείο, πώς ήταν η διακόσμηση του;

Εξωτερικά ήταν ίδιο ήταν πέτρινο δηλαδή ο πάνω όροφος είχε την ίδια διαρρύθμιση με το σημερινό μουσείο δηλαδή καθιστικό, υπνοδωμάτιο, κουζίνα και το μπαλκονάκι. Τα πρώτα χρόνια που ζούσε εκεί η θεία Φανή στον κάτω όροφο έμενε η πεθερά της, ήταν δηλαδή σαν ένα ξεχωριστό σπίτι όταν όμως πέθανε η πεθερά της το ανακαίνισαν και πλέον διαμόρφωσαν και την αυλή που υπάρχει μέχρι σήμερα. Ο χώρος που βρίσκεται τώρα το γραφείο ήταν η αποθήκη με τον φούρνο τη και μια μικρή τουαλέτα το δωμάτιο που είναι ο αργαλειός είχε ο θείος Γιώργος μια μικρή ταβέρνα όπου μαζεύονταν οι ψαράδες και συζητούσαν. Η διακόσμηση ναί έμοιαζε αρκετά με του μουσείου.

-Πώς ήταν η οικονομική τους κατάσταση;

Ήταν πολύ καλά οικονομικά αφού ο θείος εκτός από το ταβερνάκι είχε ,ένα παντοπωλείο αλλά και ναυτικό επίδομα.

-Το σπίτι αυτό ήταν ανοιχτό στον κόσμο τι αναμνήσεις έχετε από αυτό;

Το σπίτι αυτό δεν έκλεινε ποτέ. Ήταν φιλόξενοι και τους άρεσε να διοργανώνουν γλέντια και γιορτές. Θυμάμαι χαρακτηριστικά των Θεοφανείων που ήταν η γιορτή της θείας μετά την εκκλησία γλεντούσαν ως το βράδυ. Πήγαινα σχεδόν κάθε μέρα επίσκεψη στη θεία πέρασα όλα τα παιδικά και εφηβικά μου χρόνια εκεί με αγαπούσαν και τους αγαπούσα πολύ

-Έχετε προφέρει και εκθέματα στο μουσείο;

Φυσικά πάρα πολλά αντικείμενα της θείας, της μητέρας και του πατέρα μου βρίσκονται εκεί. Υπάρχουν φωτογραφίες των ιδιοκτητών, το καντήλι της θείας και εικονίσματα, σκευάσματα στη κουζίνα όπως η πιατοθήκη, ένας πολύ παλιός κόκκινος δίσκος, το μαγκάλι της θείας, φόρέματα της μάνας μου, πλεκτές λευκές κάλτσες που είχα πλέξει μόνη μου, αγροτικά αντικείμενα του πατέρα μου, το καντάρι του κάτι σαν την σημερινή ζυγαριά και άλλα πολλά

-Συνεχίζετε να προσφέρετε την εθελοντική εργασία στο μουσείο;

Επειδή τα χρόνια πέρασαν δεν μπορώ πλέον να βρίσκομαι εκεί και να βοηθώ τις υπόλοιπες εθελόντριες όμως είμαι πάντα κοντά τους και ενισχύω τόσο ηθικά τις γυναίκες αυτές αλλά και οικονομικά το λαογραφικό όποτε με χρειάζεται.

4. Συνέντευξη υπεύθυνης εθελοντικής ομάδας κ. Παλυβού (Στρίγκου Ντορίτα)

Η κ. Σούλα, υπεύθυνη συντονίστρια του Λαογραφικού Μουσείου Κρανιδίου δέχτηκε μετά χαράς να μας απαντήσει στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Πόσα χρόνια ασχολείστε με το μουσείο;

«5 χρόνια».

2. Για ποιο λόγο;

«Γιατί ήθελα να προσφέρω κάτι στους νεώτερους και στον τόπο».

3. Ως υπεύθυνη συντονίστρια:

A) Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζετε;

«Χρειάζεται πολλές φορές να αντικαταστήσω τα μέλη στα οποία έχουμε μεγάλη έλλειψη, λόγω του ότι υπάρχουν και μεγάλες κυρίες οι οποίες δεν μπορούν να μένουν πολλές ώρες. Έτσι πρέπει εγώ να αφιερώνω περισσότερο χρόνο»

B) Διοργανώνετε κάποιες εκδηλώσεις και αν ναι, πώς αξιοποιείτε τα χρήματα από αυτές;

«Ναι διοργανώνω. Τα χρήματα που μαζεύουμε από αυτές τα χρησιμοποιούμε για την καθαριότητα του μουσείου, για πάσχοντες ανθρώπους δηλαδή την αλληλεγγύη και για ό,τι δεν προσφέρει ο Δήμος, μιας και το μουσείο ανήκει σε αυτόν.»

4. Είστε ικανοποιημένη από τη στήριξη του Δήμου;

«Δυστυχώς, υπάρχει μέτρια στήριξη από το Δήμο της περιοχής μας. Ηθική στήριξη υπάρχει, υλική όμως όχι, και το μουσείο έχει πολλές ανάγκες ως προς τη συντήρησή του, την καθαριότητά του κ.α»

5. Ποιες προσδοκίες έχετε από τη καινούρια δημοτική αρχή;

«Περισσότερη υλική στήριξη. Κατανοούμε ότι μπορεί να μην υπάρχουν χρήματα αλλά ίσως με μεγαλύτερη προσπάθεια η νέα δημοτική αρχή να μπορεί να βοηθήσει λίγο παραπάνω.»

6. Ποια είναι τα ωράρια λειτουργίας του μουσείου;

«Από Τρίτη έως Σάββατο 10-12 το πρωί.»

7. Αν κάποιος θέλει να δωρίσει ή να δανείσει για κάποιο χρονικό διάστημα ένα έκθεμα στο μουσείο, ποια διαδικασία πρέπει να ακολουθήσει;

«Δανεισμούς δε δεχόμαστε. Ωστόσο εάν κάποιος επιθυμεί να δωρίσει κάποιο έκθεμα αυτό που θέλει να δωρίσει καταγράφεται σε ένα βιβλίο ,παίρνει αριθμό πρωτοκόλλου και στη συνέχεια υπογράφονται τα συμβόλαια με έγγραφα του Δήμου.»

*Η πρόεδρος ξεναγώντας μας στο μουσείο μας επεσήμανε ότι υπάρχουν και αντικείμενα που είναι πάνω από 100-150 χρόνια όπως το πέτρινο γουδί και τα ρολόγια που διαπιστώσαμε πως λειτουργούν ακόμα.

5. Παρουσίαση μουσείου: 1ος όροφος (Ματίνα Οικονομοπούλου, Άντζυ Πήλιουρη)

Το Λαογραφικό Μουσείο Κρανιδίου αποτελείται από δύο ορόφους, το κάτω όροφο στον οποίο υπάρχουν αντικείμενα που βοηθούσαν τους ανθρώπους στις εργασίες εκείνης της εποχής και τον πάνω όροφο ο οποίος έχει τη διαρρύθμιση ενός παλαιού παραδοσιακού Κρανιδιώτικου σπιτιού. Τα αντικείμενα χωρίζονται σε Ιστορικά και Λαογραφικά.

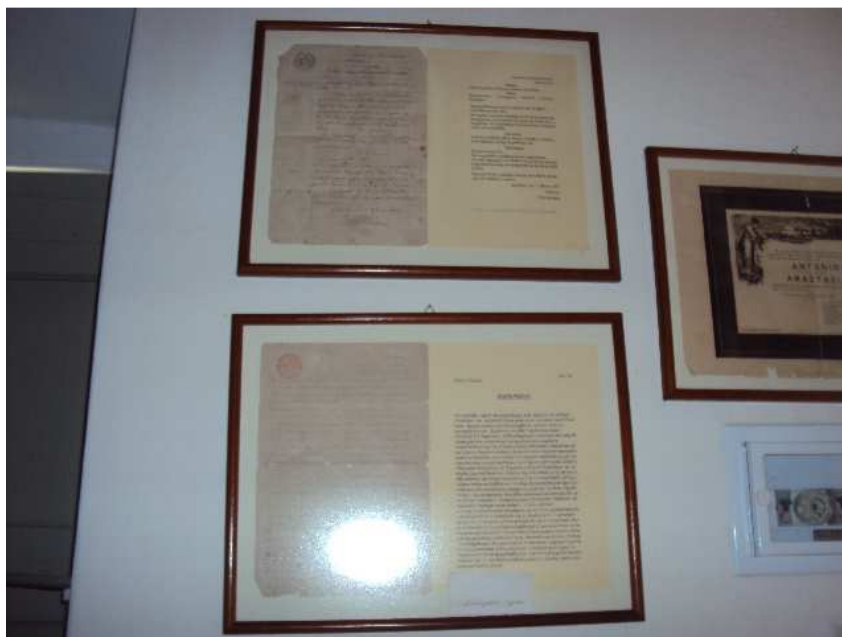
Μπαίνοντας στον πάνω όροφο συναντάμε το δωμάτιο υποδοχής, το σαλόνι. Στο κέντρο του δωματίου βρίσκεται η τραπεζαρία στολισμένη με λευκό τραπεζομάντηλο από χειροποίητο κέντημα. Πάνω στο τραπέζι είναι τοποθετημένοι δίσκοι με τους οποίους κερνούσαν τους καλεσμένους παραδοσιακά γλύκα του κουταλιού. Βλέπουμε τα ποτήρια των λικέρ και η κανάτα του νερού και φρουτιέρες γεμάτες από φρούτα της εποχής. Γύρω από το τραπέζι τέσσερις ξύλινες καρέκλες από ψάθα.

Σαν παραδοσιακό σαλόνι είχε έναν λιτό αλλά παράλληλα αρχοντικό καναπέ με μπλε ριχτάρια και χειροποίητα μαξιλάρια τα οποία πάνω είχαν κεντημένο το μονόγραμμα του ονόματος του ιδιοκτήτη. Σε μια γωνιά του μουσείου παρατηρούμε την γραφομηχανή, παλιά χαρτονομίσματα, τις δραχμές και λάμπα πετρελαίου.

Στον τοίχο του σαλονιού είναι κρεμασμένα προικοσύμφωνα. Τα προικοσύμφωνα συντάσσονταν από κληρικούς, ιερείς ή μοναχούς, που εφάρμοζαν το οικογενειακό δίκαιο στους υπόδουλους Έλληνες. Η σύνταξή τους γινόταν πάντα με παρουσία μαρτύρων, που ήταν υποχρεωμένοι να υπογράψουν το προικοσύμφωνο. Το προικοσύμφωνο συντασσόταν πριν από τον γάμο. Η προίκα παραδινόταν στον γαμπρό πριν από τη στέψη. Περιλάμβανε είδη ρουχισμού, έπιπλα, οικιακά σκεύη, κοσμήματα, ζώα (πρόβατα, βόδια), νομίσματα κ.ά..

Στο Κρανίδι η γυναικεία φορεσιά ήταν αρχικά απλή. Οι γυναίκες του Κρανιδίου ξεχώριζαν από όλη την επαρχία για τα πολυτελή ρούχα τους. Η φούστα ήταν βαμβακερή ή μάλλινη μακριά, με πιέτες ή σούρες. Από μέσα φοριόταν λευκό μπλουζάκι και από πάνω ένα κοντό μεσάτο σακάκι. Στο κεφάλι φορούσαν λευκό ή κίτρινο μαντήλι με χειροποίητο κέντημα που το έλεγαν τσεμπέρι. Αντιθέτως οι γυναίκες που πενθούσαν φορούσαν μαύρο τσεμπέρι. Αργότερα φορέθηκαν τα καπέλα για τα οποία δεν έχουμε αρκετές πληροφορίες. Οι γυναίκες συνήθιζαν να συνδυάζουν την φορεσιά με μαύρα μικρά τσαντάκια.

Η αντρική φορεσιά ήταν νησιώτικη, φορούσαν βράκα σε μπλε χρώμα, λευκό πουκάμισο με φαρδιά μανίκια και από πάνω ένα γιλέκο, βελούδινο ή τσόχινο, κεντημένο με σχέδια και πλεκτά κουμπιά. Στη μέση φορούσαν πολύχρωμο μεταξωτό ζωνάρι σε κόκκινο χρώμα και στο κεφάλι κόκκινο φέσι, το λεγόμενο καλπάκι. Πολλοί άντρες φορούσαν γούνινο καφέ καπέλο.

Όπως φαίνεται λοιπόν από τις φορεσιές των κατοίκων του Κρανιδίου είχαν δεχτεί μεγάλη επιρροή από την θάλασσα, παρά από την στεριά. Οι πατριώτες μας ναυτικοί άρχισαν να φέρνουν από ταξίδια τους δώρα στις γυναίκες τους πολυτελή υφάσματα. Έτσι οι φούστες των γυναικών του 18ου και 19ου αιώνα έγιναν βελούδινες ή υφασμάτινες, πάντα φαρδιές με σούρες. Το ζακετάκι μεταξωτό ή βελούδινο ανάλογα με την εποχή και από μέσα λευκοκεντημένο πουκάμισο με χειροποίητες δαντέλες.

Το μουσείο φιλοξενεί τα εκθέματα σπουδαίων ανθρώπων της ιστορίας. Υπάρχουν αντικείμενα του σημαντικού φαρμακοποιού Γεωργίου Μίληση . Το πτυχίο του, απαραίτητα πράγματα για την παρασκευή φαρμάκων εκείνης της εποχής όπως ειδικά μπουκαλάκια και γυάλινα βαζάκια για την αποθήκευση φαρμάκων, ζυγαριά, κουταλάκια για την ανάδευση των υλικών.

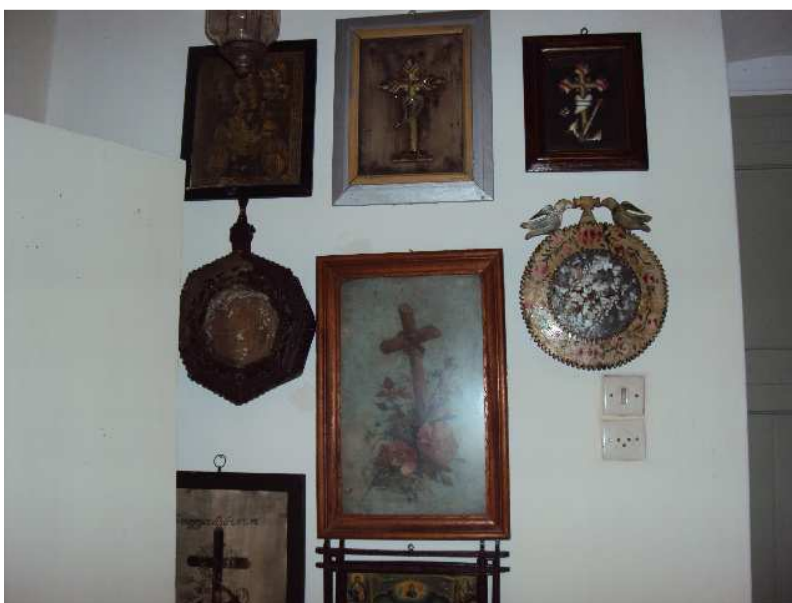
Ο Εμμανουήλ Ρέπουλης γεννήθηκε το 1863 στο Κρανίδι Αργολίδας. Η οικογένειά του, αν και δεν ήταν ιδιαίτερα ευκατάστατη, ανήκε στις πιο έγκριτες της περιοχής. Πατέρας του ήταν ο Παντελής Ρέπουλης, ναυτικός, και μητέρα του η Παρασκευή, το γένος Λάμπρου. Ήταν το τρίτο κατά σειρά παιδί τους, είχε δε τέσσερις αδελφούς και δύο αδελφές. Πρώτος σταθμός στην πνευματική του ζωή υπήρξε το Σχολαρχείο του Κρανιδίου το μόνο που διέθετε εκείνη την εποχή η πόλη. Εκεί έμαθε τα πρώτα του γράμματα. Σαν βουλευτής και σαν άνθρωπος ήταν έντιμος και δίκαιος γι' αυτό η μόνη περιουσία που είχε ήταν το πατρικό του σπίτι και τα αντικείμενα που βλέπουμε στο μουσείο. Τα υπάρχοντά του ήταν πορσελάνες, βάζα, τσαγιέρες, λάμπες, ένα καντηλέρι και διάφορα αρχοντικά σκαλιστά τραπέζακια.

Μια γωνιά στο μουσείο είναι αφιερωμένη με φωτογραφίες για τους Κρανιδιώτες αγωνιστές του 1821. Ανάμεσα σε αυτούς ο Σταμάτης Βούλγαρης, ο Α. Ζέρβας, ο Νικόλαος Α. Κρέστας, ο Διονύσιος Π. Βούλγαρης και ο σπουδαίος ο Αρσένης Κρέστης ή Κρέστας γνωστός στο Κρανίδι σαν Παπα – Αρσένης. Κατά την επανάσταση του 1821 ονομάστηκε αρχηγός όχι μόνο των Κρανιδιωτών αλλά όλης της Ερμιονίδος και της Επιδαύρου, λόγω της μόρφωσης του γιατί ασχολήθηκε έκτος από τα Εκκλησιαστικά και με νομικά θέματα. Αγωνίστηκε και θυσίασε την ζωή του για το Ναύπλιο.

Φεύγοντας από το σαλόνι συναντάμε το υπνοδωμάτιο. Στη γωνία η κούνια του μωρού με τα βαπτιστικά του. Πάνω από την κούνια του βρίσκονται έξι εικονίσματα θρησκευτικού περιεχομένου και η στεφανοθήκη με τα στέφανα του γάμου του ζευγαριού.

Δίπλα στη κούνια το σιδερένιο κρεβάτι του αντρόγунου με λευκή πλεκτή κουβέρτα και λευκά χειροποίητα μαξιλάρια. Στο προσκεφάλι του κρεβατιού ένας κεντητός σταυρός που αργότερα συνήθως γινόταν κάδρο.

Στο υπνοδωμάτιο βρίσκονται επίσης τα νυφικά νυχτικά και τα παιδικά εσώρουχα. Ολόλευκα, κεντημένα στο χέρι με δαντέλα μέσα στο κλίμα της εποχής, απλά και λιτά που φορούσαν οι μελλόνυμφοι την πρώτη νύχτα του γάμου.

Μέσα στην κρεβατοκάμαρα πλένονταν κάθε πρωί οι άνθρωποι. Χρησιμοποιούσαν λεκάνη, την κανάτα με το νερό, σαπυνοθήκη και θήκη για την τσατσάρα. Επίσης υπήρχε ένας καθρέπτης με την επιγραφή “Καλημέρα” όπου κρεμούσαν την πετσέτα τους.

Το τελευταίο δωμάτιο του επάνω ορόφου είναι η κουζίνα. Καθώς μπαίνουμε βλέπουμε έναν πάγκο πάνω στον οποίο βρίσκεται ένα σκεύος μαζί με την κουτάλα για το φαγητό και κουτάκια για τον καφέ και την ζάχαρη και ένα ταψί. Υπάρχει γκάζι, μύλος για το καφέ, τον κιμά, το αμύγδαλο και το πιπέρι, θήκη για μαχαιροπίρουνα και ζυγαριά.

Στον τοίχο βλέπουμε κρεμασμένα διάφορα μπρίκια και κανάτες που ζύγισαν το κρασί με την οκά. Δίπλα η πιατοθήκη με ράφια. Στο κάτω ράφι ποικίλα βάζα, λεμονοσύφτες, οδοντογλυφίδες και αλατοπίπερο. Στο αμέσως επόμενο ράφι τα πιάτα και πάνω-πάνω παραδοσιακά οι κατσαρόλες.

Από μία παραδοσιακή κουζίνα δεν θα έλειπε το φανάρι το οποίο χρησιμοποιούσαν ως ψυγείο. Εξωτερικά είχε σύρμα και εκεί έβαζαν το φαγητό που περίσσευε και το τυρί. Ακόμα η φουφού με τα κάρβουνα, τα πιθάρια όπου φυλάσσονταν οι ελιές για να είναι φρέσκιες, οι σκάφες για το ζύμωμα, το κόσκινο για το σιτάρι και ο πλάστης που άνοιγαν το φύλλο για πίτες.

Τέλος, βλέπουμε τα χαμηλά τραπεζάκια με σκαμπό όπου έτρωγε η οικογένεια το μεσημέρι. Εκεί ακουμπούσαν την πήλινη λεκάνη που ζύμωναν τα ψωμιά. Επίσης υπήρχαν πολλά ταψιά.

6. Παρουσίαση ισογείου (Πουλής Ανδρέας)

ΚΑΤΗΓΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ:

Αντικείμενα χρήσης παραδοσιακών επαγγελμάτων:**Ναυτικά:**

- 1)Φανός πορείας ->1930
- 2)Ναυτική πυξίδα ->18αιώνας
- 3)Κιάλια ->19αιώνας
- 4)Δρομόμετρο ->18αιώνας
- 5)Ναυτική πυξίδα ->18αιώνας
- 6)Καβύλια(Ναυτική βελόνα) ->18αιώνας
- 7)Χρονόμετρο ->1920
- 8)Πυξίδα σωσίβιας λέμβου ->18αιώνας
- 9)Εξάρτημα με το οποίο έπιαναν τους αχινούς ->18αιώνας
- 10)Κλινόμετρο ->18αιώνας
- 11)Καντάρι ->18αιώνας
- 12)Παρκέτα ->1930
- 13)Πέτρινο εργαλείο που έτριβαν το αλάτι ->16αιώνας

Γεωργικά

- 1)Δρυμμόνι ->1950
- 2)Κόσκινα σταριού ->18αιώνας
- 3)Δρεπάνια θερισμού ->19αιώνας
- 4)Κλαδευτήρια ->1910
- 5)Πέταλα αλόγων ->19αιώνας
- 6)Κουδούνι κοπαδιού ->18αιώνας

- 7)Θήκη δερμάτινη για πέταλα και καρφιά
- 8)Αναβατήρες σέλας αλόγου ->1965
- 9)Καρφί χειροποίητο ->18αιώνας
- 10)Χωνί λαδιού ->1950
- 11)Δράμια χάλκινα οκάς ->18αιώνας
- 12)Ζυγαριά ->17αιώνας
- 13)Κονταράκι(Μικρή ζυγαριά) ->1750
- 14)Καντάρι ->1910
- 15)Λυμαριά(Χρισίμευε για την προστασία του λαιμού των ζώων) ->18αιώνας
- 16)Γυάλινο γαλόφι με εξωτερική κάλυψη ψάθας ->17αιώνας
- 17)Μίκιλο(Σκεύος μετρήσεως σιταριού για υπολογισμό οκάδων) ->1930
- 18)Μύτη υνιού οργώματος ->1960
- 19)Καμτσίκι ->1940
- 20)Ψάθινο κορινάκι ->1980

Μοδίστρας ή ράφτη:

- 1)Μηχανή OLGA ->18αιώνας
- 2)Μηχανή SIGER ->18αιώνας
- 3)Κάλυμμα μηχανών ->18αιώνας
- 4)Πήχης μετρήσεως υφασμάτων ->18 αιώνας
- 5)Λαδοτύρι μηχανών ->19αιώνας
- 6)Ψαλίδι κοπής ρούχων ->19αιώνας
- 7)Διάφορα εξαρτήματα ->18αιώνας

2)Οικιακά αντικείμενα:

1)Καζάνι που ζέσταιναν νερό για το πλύσιμο των ρούχων ->18αιώνας

2)Λεγγέρα που έψηναν φαγητό ->18αιώνας

3)Πέτρινο γουδί ->19αιώνας

4)Πατίματα ->19αιώνας

5)Πριόνι ->1960

6)Ξυραφάκια ->19αιώνας

7)Χύτρα ->17αιώνας

8)Καλάθια ->1910

9)Μεγάλο χωνί λαδιού ->1925

10)Οικειακά σίδερα ->19αιώνας

11)Ζυμοτύριον ->1810

12)Κόσκινο από ρίζες φυτών ->15αιώνας

3)Παραδοσιακές Φορεσιές

1)Γυναικεία φορεσιά (Αρχόντισσας) ->1820

2)Γυναικεία φορεσιά (Δούλας) ->18αιώνας

3)Γυναικεία φορεσιά (Παρθένας κόρης) ->18αιώνας

4)Ανδρική φορεσιά ->18αιώνας

5)Ανδρική φορεσιά (Μικρού Αγοριού) ->18αιώνας

Υφαντική Τέχνη

1)Διάφορα καλύμματα (Χαλιά-Ριχτάρια-Κουβέρτες) ->18αιώνας

2)Ξύλινος αργαλειός μικρός ->18αιώνας

3)Μεγάλος αργαλειός Αρχοντικού σπιτιού ->18αιώνας

7) Οι τοπικές παραδοσιακές φορεσιές στο λαογραφικό μουσείο Κρανιδίου (Στάγια Κατιάννα)

Οι παραδοσιακές Ελληνικές φορεσιές είναι εκδήλωση της λαϊκής μας τέχνης και ο λαός εκφράζεται μέσα από αυτές. Είναι ένας σύνδεσμος του παρελθόντος με το παρόν. Γνώρισαν την μεγαλύτερή τους άνθηση στα τέλη του 18ου αιώνα στην Κωνσταντινούπολη και στα Γιάννενα. Εκεί η καλλιτεχνική και τεχνική δημιουργία έφτασαν στο απόγειό τους. Χαρακτηριστικό είναι το νανούρισμα «κοιμήσου και παράγγειλα στην Πόλη τα προικιά σου, στα Γιάννενα τα ρούχα σου και τα χρυσαφικά σου».

Στο Κρανίδι στο κεφαλοχώρι της επαρχίας μας και στην ευρύτερη περιοχή του η γυναικεία φορεσιά ήταν αρχικά απλή. Η φούστα η βαμβακερή ή μάλλινη μακριά, με πιέτες ή σούρες. Από μέσα φοριόταν λευκό μπλουζάκι και από πάνω ένα κοντό μεσάτο σακάκι. Στο κεφάλι φορούσαν απλό λευκό μαντίλι με αζούρ στο τελείωμα, που το έλεγαν τσεμπέρι ή κούντρο.

Η αντρική φορεσιά ήταν νησιώτικη, φορούσαν πολύπτυχη βράκα σε μπλε ή γαλάζιο χρώμα, λευκό πουκάμισο με φαρδιά μανίκια και από πάνω ένα γιλέκο, βελούδινο ή τσόχινο, κεντημένο με σχέδια από σκούρο κορδόνι και πλεκτά κουμπιά. Στη μέση φορούσαν πολύχρωμο μεταξωτό ζωνάρι και στο κεφάλι φεσάκι το λεγόμενο καλπάκι. Αυτή τη στολή την λέγανε Καραμάνικη.

Όπως βλέπουμε η επιρροή για το Κρανίδι αλλά και γενικότερα για την Ερμιονίδα, έρχεται περισσότερο από τη θάλασσα παρά από τη στεριά. Έτσι αναφέρει και η κα Μαρία Βελιώτη σε δημοσιευμένο κείμενό της σε έκδοση του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος. Και έτσι είναι διότι οι φορεσιές της Ερμιονίδας έμοιαζαν με αυτές της Ύδρας και των Σπετσών. Στο Κρανίδι φορέθηκε από λιγοστούς άνδρες και η φουστανέλα. Οι πατριώτες μας ναυτικοί άρχισαν να φέρνουν από ταξίδια τους δώρα στις γυναίκες τους πολυτελή υφάσματα. Έτσι οι φούστες των γυναικών του 18ου και 19ου αιώνα έγιναν ταφταδένιες ή βελούδινες, πάντα φαρδιές με σούρες. Το ζακετάκι μεσάτο μεταξωτό ή βελούδινο- ανάλογα με την εποχή και από μέσα λευκοκεντημένο πουκάμισο με πιετάκια και χειροποίητες δαντέλες. Το απλό λευκό μαντίλι του κεφαλιού αντικατέστησε η χρυσοκέντητη από Υδραίες κεντήστρες πιέτα που ήταν το ωραιότερο εξάρτημα- αξεσουάρ όπως θα λέγαμε σήμερα – της Κρανιδιώτικης φορεσιάς.

Οι γυναίκες του Κρανιδίου ξεχώριζαν από όλη την επαρχία για τα πολυτελή ρούχα τους, όπως ξεχώριζαν και τα υπέροχα αρχοντικά πετρόκτιστα σπίτια τους που είχαν κτίσει οι караβοκυραίοι και καπεταναίοι άνδρες τους. Από τις Υδραίες κεντήστρες έμαθαν την τέχνη της χρυσοκέντητης πιέτας Κρανιδιώτισες, που έφτιαχναν πραγματικά έργα τέχνης συναγωνιζόμενες η μια την άλλη για την ωραιότερη πιέτα. Αναφέρω μερικά ονόματα από κεντήστρες που είχαν την καλοσύνη να με πληροφορήσουν η κα Μαρία Τσεγκή και η θεία μου Μαρία Βογανάτση από την Ερμιόνη, όπως τους είχαν διηγηθεί οι μητέρες τους. Ήταν η Σταματίνα του Καρακάλου, η Καλλιώς Στελλάκη, η Δέσποινα Τσιρτσίκου, η Ελένη Παπαμιχαήλ, η ονομαστή Μαριγώ και άλλες.

Οι πιέτες ήταν τριγωνικές τριών ειδών. Η πρώτη η χρυσή ήταν νυφική (δώρο του γαμπρού μαζί με τα κοσμήματα) κεντημένη με χρυσή κλωστή η ψιλό χρυσό σύρμα (το τερτίλι). Στο τελείωμα είχε κίτρινη μπιρμπίλα από μεταξωτή κλωστή. Μερικές πιέτες είχαν πάνω τους ραμμένα αληθινά μαργαριτάρια. Αυτήν την πιέτα εκτός από την ημέρα του γάμου τη φορούσαν και στις μεγάλες γιορτές. Η δεύτερη πιέτα λεγόταν Πρεβάζι και οι κεντημένες στο χέρι πολύχρωμες μεταξωτές κλάρες, δηλαδή κλαδιά με λουλούδια, ξεκινούσαν από τη γωνία του τριγώνου και απλωνόταν δεξιά και αριστερά έως στις άκρες της πιέτας.

Στην τρίτη πιέτα οι πολύχρωμες μεταξωτές κλωστές αντικατεστάθησαν με τον καιρό από άσπρο μετάξι. Στις άκρες κεντούσαν φεστόνια που σχημάτιζαν γλώσσες. Κάθε γλώσσα είχε ένα ασπροκεντημένο λουλούδι. Αυτήν την πιέτα, που ήταν πολύ όμορφο κομμάτι της φορεσιάς τη φορούσαν στην εκκλησία όταν οι άνδρες ταξίδευαν ή έλειπαν στην Αμερική. Την πρώτη πιέτα και τη δεύτερη που ήταν πλουμιστές τις φορούσαν όταν συνοδεύονταν από τους άνδρες τους. Το μαντίλι της κεφαλής είχε τραγουδηθεί σε όλη την Ελλάδα. Δεν έμεινε πίσω και το Κρανίδι. Σε Αρβανίτικο τραγούδι ένας ερωτευμένος λέει στη καλή του. «Στο μαντίλι με τα πουλιά άγγιξα το χέρι μου και κάηκα». Όλες οι πιέτες ήταν φυτόσχημες παραστάσεις. Μια προίκα είχε τουλάχιστον δυό πιέτες. Το 1903 υπήρξε προίκα με 12 πιέτες μας λέει από πληροφορίες γυναικών της επαρχίας μας η λαογράφος κα Βελιώτη. Στις αρχές του 19ου αιώνα μια τέτοια πιέτα στοίχιζε περίπου 1.500 δρχ, μεγάλο ποσό για την εποχή και μαζί με τα κοσμήματα έφτανε 5.000 δρχ.

Όλες οι πιέτες ήταν φοδραρισμένες με κίτρινο ύφασμα, σύμβολο γονιμότητας και εξ' αιτίας του κίτρινου χρώματος τις έλεγαν και καναρίνια. Για τα πένθη έφτιαχναν και τις πένθιμες με μαύρα λουλούδια κεντημένες ή ολόμαυρη δαντέλα για το βαρύ πένθος.

Η πιέτα σαν ονομασία για το κεφαλομάντηλο πρέπει να είναι τοπικός όρος, διότι σε καμία βιβλιογραφία δεν συνάντησα τη λέξη πιέτα. Μάλιστα στην έκδοση «Ελληνικές φορεσιές» της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας το συγκεκριμένο κεφαλομάντηλο αναφέρεται σαν Υδραϊκό σεμπερί η νυφική καλύπτρα. Η πιέτα λοιπόν που σημαίνει πτυχή έδωσε το όνομα στο τοπικό μας μαντήλι διότι η ομορφιά στο δέσιμο οφείλεται στις πτυχές δηλαδή, που σχηματίζονται κυρίως γύρω από το πρόσωπο. Το ίδιο ισχυρίζεται και η κα Γιάννα Παπαντωνίου σε αναφορά στις πιέτες.

Την πιέτα δεν γνώριζαν όλες οι γυναίκες να την δένουν σωστά, γι' αυτό οι περισσότερες την έπαιρναν από την κεντήστρα έτοιμη δεμένη και την φορούσαν περνώντας την πάνω από το κεφάλι. Απλωνόταν στην πλάτη και στους ώμους σαν εσάρπα και αφού σταύρωνε μπροστά στο στήθος οι άκρες της δένονταν έντεχνα πίσω από το κεφάλι. Έτσι απλωμένη έδειχνε όμορφα η φυτόσχημη παράσταση της.

Στο τέλος οι γιαγιάδες μας συμπλήρωναν το στόλισμα της πιέτας με χρυσές καρφίτσες στις πτυχές, για να κρατηθούν αυτές στην αρχική του θέση. Οι καρφίτσες είχαν σχήματα και ανάλογα με το σχήμα τις έλεγαν χεράκια, πέταλα, στέμματα κτλ.

Μέσα από την πιέτα φορούσαν ένα λευκό μαντήλι από τουλουπάνι, το φακιόλι. Το φορούσαν για δυό λόγους. Πρώτον για να κρατούν την πιέτα καθαρή και δεύτερον για να καρφισώνονται καλύτερα και σταθερότερα οι καρφίτσες.

Το στολισμό του ντυσίματός τους συμπλήρωναν ο Ρώσικος μαλαματένιος τους όπως τον έλεγαν σταυρός (χρυσός), «οι περισπωμένες» και τα «κοφινάκια» σκουλαρίκια, η χρυσή μάρκα με το όνομά τους σκαλιστό, και η άγκυρα, δυο χαρακτηριστικές καρφίτσες του τόπου μας.

Μια εικόνα περιγράφει ο αείμνηστος δάσκαλος από την Ερμιόνη Μιχ. Παπαβασιλείου στο βιβλίο του, «Οι Μητσαίοι» αγωνιστές του 1821 το σπίτι των οποίων έχουμε την τιμή να είναι δικό μας. Λέει λοιπόν για τη μητέρα των Μητσαίων». Της καπετάν Γιώργαινας – έτσι έμεινε στην ιστορία το όνομά της – που το στήθος της στόλιζε πάντα ένας μεγάλος ολόχρυσος Ρούσικος σταυρός. Να αναφέρω εδώ ότι η καπετάν Γιώργαινα ήταν αρχόντισσα από γενιά ηρώων καπεταναίων της ιστορικής φαμίλιας Σαρρή από το Κρανίδι.

Η πιέτα φοριόταν από τον 18ο αιώνα και συνέχισαν να την φορούν έως τις αρχές του 20ου αι. Μετά άρχισαν να φοριούνται στο Κρανίδι και σε όλη την επαρχία μας Ευρωπαϊκά φορέματα. Πολλές γυναίκες εγκατέλειψαν την πιέτα και άφησαν ελεύθερο το κεφάλι χτενισμένο με φουσκωτό περίτεχνο χτένισμα και χωρίστρα στη μέση ή χτένισμα με αρχοντικό κόσσο.

Η πιέτα φορέθηκε έως το 1966 και σιγά – σιγά μπήκε στα σεντούκια των αρχοντικών. Σώθηκαν αρκετές πιέτες που στολίζουν το λαογραφικό σας μουσείο, το Ι.Λ.Μ. Ερμιόνης, στολίζουν κορνιζαρισμένες τα σαλόνια πολλών σπιτιών, μεγάλος αριθμός δόθηκε στις εκκλησίες για άμφια και τις υπόλοιπες σύμφωνα με επιθυμία των γυναικών όταν έφυγαν από τη ζωή τις πήραν μαζί τους για πάντα.

Όσον αφορά τις ανδρικές φορεσιές εξευρωπαϊίστηκαν γρηγορότερα από τις γυναικείες και στις αρχές του 20ου αιώνα μετριόντουσαν στα δάκτυλα σε ολόκληρη την επαρχία. Από τα μπαούλα όπου φυλάσσονταν οι βράκες και οι φουστανέλες, οι ταφταδένιες φούστες και τα γιλεκάκια που ήσαν φορεσιές των παππούδων και των γιαγιάδων μας, ας ανασύρουμε και τις αναμνήσεις των παιδικών μας χρόνων, τότε που οι μητέρες μας κολλάριζαν τις φουστανέλες για τις παρελάσεις και τα θεατρικά, τότε που σιδέρωναν τις βράκες, που φρεσκάρανε τις ταφταδένιες φούστες για να ντυθούμε Βλαχούλες και Αμαλίες, βρακοφόροι και φουστανελάδες .

8) ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Επιμελήθηκαν: Κατιάννα Στάγια, Ντορίτα Στρίγκου

Η ομάδα μας κάνοντας μια έρευνα, μέσω ερωτηματολογίων, τα οποία δόθηκαν στις κυρίες του Λαογραφικού Μουσείου Κρανιδίου, σχετικά με το πόσα χρόνια ασχολούνται με το μουσείο, για ποιους λόγους, πόσες ώρες περνούν στο Μουσείο αλλά και κατά πόσο οι ντόπιοι κάτοικοι επισκέπτονται ή προσφέρουν εθελοντική εργασία στο μουσείο κ.α.

Μέσα λοιπόν από τις έρευνες αυτές διαπιστώσαμε, ότι τρεις γυναίκες συμμετέχουν εθελοντικά στο Λαογραφικό Μουσείο από 4-6 έτη, μία από 1-3 έτη, τρεις από 12-14 έτη, μία από 7-9 έτη και δύο από 9-11 έτη.

Επιπλέον, είδαμε ότι οι περισσότερες γυναίκες και συγκεκριμένα πέντε από αυτές, συμμετέχουν στο Λαογραφικό Μουσείο επειδή αγαπούν την παράδοση, ενώ τρεις επειδή πιστεύουν στον εθελοντισμό, μία γιατί της αρέσει και περνά ευχάριστα τον ελεύθερο χρόνο της και ακόμη μία γιατί της αρέσει να ανήκει σε ομάδα.

Επίσης, στην ερώτηση τί προσφέρουν στο Μουσείο, τέσσερις απάντησαν πως συμμετέχουν στις βάρδιες λειτουργίας του Μουσείου ,τρεις ότι ξεναγούν τους επισκέπτες, δύο επιτήρηση κατά τη διάρκεια των επισκεπτών και άλλη μία η οποία έχει βοηθήσει στο στήσιμο και στη διακόσμηση του Μουσείου.

Η πλειοψηφία των γυναικών περνά 2 ώρες την εβδομάδα στο Μουσείο, και τρεις από εκείνες ,πάνω από 3 ώρες την εβδομάδα. Αξιοσημείωτο είναι ότι όλες τους πλην δύο έχουν δωρίσει εκθέματα στο Μουσείο.

Στην ερώτησή μας, για το τι προσφέρουν στους επισκέπτες του Μουσείου όλες απάντησαν ότι τους ξεναγούν στα ελληνικά εκτός από μία η οποία απάντησε πως μοιράζει ενημερωτικά φυλλάδια.

Επιπροσθέτως, με λύπη διαπιστώσαμε πως οι ντόπιοι κάτοικοι επισκέπτονται σπάνια το Μουσείο αλλά ωστόσο όσοι το επισκέπτονται δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον σύμφωνα με τις απαντήσεις των γυναικών.

Οι ηλικίες που επισκέπτονται το Μουσείο ,σήμερα, είναι άτομα κάτω των δεκαοχτώ και άνω των πενήντα, ενώ η νεολαία δείχνει ενδιαφέρον για το μουσείο όπως μας αποκάλυψαν οι κυρίες .

Οι χρονολογικές περίοδοι που καλύπτει το Μουσείο είναι 1800-1960 μ.Χ. Στην ερώτηση για το αν ο τρόπος με τον οποίο είναι καταμελημένα τα εκθέματα, βοηθά στην ανάδειξή τους, οι κυρίες απάντησαν καταφατικά, δύο δεν είχαν άποψη και μία απάντησε αρνητικά.

Οι δημοτικές αρχές έχουν προωθήσει το Μουσείο αλλά μόνο στα απαραίτητα, ενώ οι μισές γυναίκες απάντησαν πως ο δήμος παρέχει σε ικανοποιητικό βαθμό τους απαραίτητους πόρους ,οι άλλες μισές απάντησαν ότι προσφέρει ελάχιστα.

Τέλος ,οι γυναίκες που συμμετέχουν στο Λαογραφικό Μουσείο είναι από 40-80 ετών και μία απόφοιτος δημοτικού,πέντε απόφοιτοι γυμνασίου ,τρεις απόφοιτοι Λυκείου και μία απόφοιτος ΑΕΙ/ΤΕΙ.

9) Οι επισκέπτες του μουσείου (σχολεία, τουρισμός, φοιτητές ξένων πανεπιστημίων) (Πήλιουρη Αντζη)

Το Λαογραφικό Μουσείο Κρανιδίου είναι ένας χώρος τον οποίο πολλοί άνθρωποι συνηθίζουν να επισκέπτονται. Όλοι οι κάτοικοι της Ερμιονίδας έχουν περάσει έστω και μια φορά από αυτό το μουσείο το οποίο μας υπενθυμίζει την παράδοση του τόπου μας τις, συνήθειες των ανθρώπων τότε και τον ανυπέβλητο ελληνικό πολιτισμό. Εκτός όμως από όλους εμάς που ζούμε μόνιμα εδώ και ουσιαστικά θα ήταν ανούσιο αν δεν το είχαμε επισκεφθεί, το μουσείο επισκέπτονται φοιτητές και από διεθνή πανεπιστήμια όπως το Χάρβαρντ, σχολεία σε ετήσια βάση, από παιδικούς σταθμούς μέχρι λύκεια, πληθώρα ξένων τουριστών αλλά βέβαια και Ελλήνων τουριστών που περνούν εδώ τις διακοπές τους.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ:

Ένα άσπρο μεγάλο σεντόνι σκέπασε το υφαντό χαλί, και πάνω του κάθισαν κυκλικά τα παιδιά. Μοιράστηκαν πλαστελίνες, με τις οποίες ζητήσαμε να πλάσουν το αντικείμενο που τους άρεσε περισσότερο. Αξίζει να σημειωθεί ότι το πέταλο του αλόγου, το δρεπάνι και ο αργαλειός κατείχαν την τιμητική τους. Στη συνέχεια, ένα μεγάλο χαρτί του μέτρου κάλυψε το σεντόνι, πάνω στο οποίο τα παιδιά αποτύπωσαν τις εμπειρίες τους από την ξενάγηση. Τέλος, «το Μαγικό Κουτί του Μουσείου» εμφανίστηκε και ζητούσε από το κάθε παιδί να βάλει το χέρι

του μέσα του και να τραβήξει ένα χαρτί. Το κάθε χαρτί έκρυβε και μία ερώτηση σχετική με τις δραστηριότητες που διαδραματίστηκαν μέσα στο μουσείο.

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΧΑΡΒΑΡΝΤ ΣΤΟ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ

Βιβλιογραφία Πηγές

<http://laografiko11.blogspot.gr/>

<http://laografikokranidiou.blogspot.gr/>

<http://argolikivivliothiki.gr/tag/%CE%BA%CF%81%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B4%CE%B9/>

<http://www.nafplio-touristguide.gr/gr/%CE%B1%CE%BE%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AD%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%B9%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%AF-%CF%87%CF%8E%CF%81%CE%BF%CE%B9-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%B1-%CE%B1%CF%81%CE%B3%CE%BF%CE%BB%CE%AF%CE%B4%CE%B1%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B9%CE%BF%CE%BD%CE%AF%CE%B4%CE%B1/%CE%BB%CE%B1%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%BA%CF%81%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%B4%CE%AF%CE%BF%CF%85>

<http://www.paratiritis-news.com/?p=40553>

http://orangespotters.blogspot.gr/2011/11/blog-post_1424.html

<http://www.axortagos.gr/to-laografiko-kentro-kranidiou-sto-ksenodoxeio-aman-zoe.html>

Παράρτημα

Ερωτηματολόγιο Έρευνας - Λαογραφικό Μουσείο Κρανιδίου

Το ερωτηματολόγιο απευθύνεται στους/τις εθελοντές/τριες του Λαογραφικού Μουσείου Κρανιδίου και είναι ανώνυμο

Η έρευνα διεξάγεται από τους μαθητές της Α' Λυκείου Κρανιδίου στο πλαίσιο της εργασίας μας για το Λαογραφικό Μουσείο και τη σχέση του με τους κατοίκους της περιοχής μας.

Ευχαριστούμε πολύ για τη συμμετοχή σας!

Πόσα χρόνια συμμετέχετε εθελοντικά στο Λαογραφικό Μουσείο;

- 1-3 έτη
- 4-6 έτη
- 7-9 έτη
- 9-11 έτη
- 12-14 έτη

Για ποιο λόγο συμμετέχετε εθελοντικά στο λαογραφικό μουσείο;

Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία απαντήσεις

- Αγαπώ για την παράδοση
- Περνάω ευχάριστα τον ελεύθερο χρόνο μου
- Γνωρίζω πολύ κόσμο
- Μου αρέσει να ανήκω σε μια ομάδα
- Πιστεύω στον εθελοντισμό
- Other:

Τι προσφέρετε στο μουσείο μέσω της εθελοντικής εργασίας σας;

Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία απαντήσεις

- Συμμετέχω στις βάρδιες λειτουργίας του μουσείου
- έχω βοηθήσει στο στήσιμο και τη διακόσμηση του μουσείου
- Βοηθώ στην καθαριότητα του χώρου
- Επιτηρώ κατά τη διάρκεια των επισκέψεων
- Ξεναγώ τους επισκέπτες

- Οργανώνω εκδηλώσεις σχετικά με το μουσείο
- Other:

Πόσες ώρες περνάτε στο μουσείο σε εβδομαδιαία βάση;

- 1
- 2
- περισσότερες από 3

Έχετε δωρήσει κάποιο έκθεμα στο μουσείο;

- Ναι
- Όχι

Τι προσφέρετε στον επισκέπτη του μουσείου;

- Ξενάγηση στα Ελληνικά
- Ξενάγηση στη γλώσσα του επισκέπτη
- Ενημερωτικό φυλλάδιο

Οι ντόπιοι κάτοικοι επισκέπτονται το μουσείο;

- Σπάνια
- Συχνά

Οι επισκέπτες της περιοχής δείχνουν ενδιαφέρον για το μουσείο;

- Ναι
- Όχι

Ποιες ηλικίες επισκέπτονται το μουσείο;

- Κάτω των 18
- 18-30
- 30-50
- Άνω των 50

Η νεολαία της περιοχής δείχνει ενδιαφέρον για το μουσείο; Βοηθά στο έργο σας;

- Ναι
- Όχι
- Μερικές φορές

Ποιες χρονολογικές περιόδους καλύπτουν τα εκθέματα του μουσείου;

Θεωρείτε ότι ο τρόπος με τον οποίο είναι κατανομημένα τα εκθέματα βοηθά στην ανάδειξή τους;

- Ναι
- Όχι
- Δεν ξέρω

Πιστεύετε ότι το μουσείο έχει προωθηθεί καταλλήλως από τις τοπικές αρχές;

- Πολύ
- Μόνο τα απαραίτητα
- Καθόλου

Ο δήμος σας παρέχει τους απαραίτητους πόρους για τη συντήρηση του Μουσείου;

- Ναι, ικανοποιητικά
- Ελάχιστα
- Όχι, καθόλου

Σε ποια ηλικιακή βαθμίδα ανήκετε;

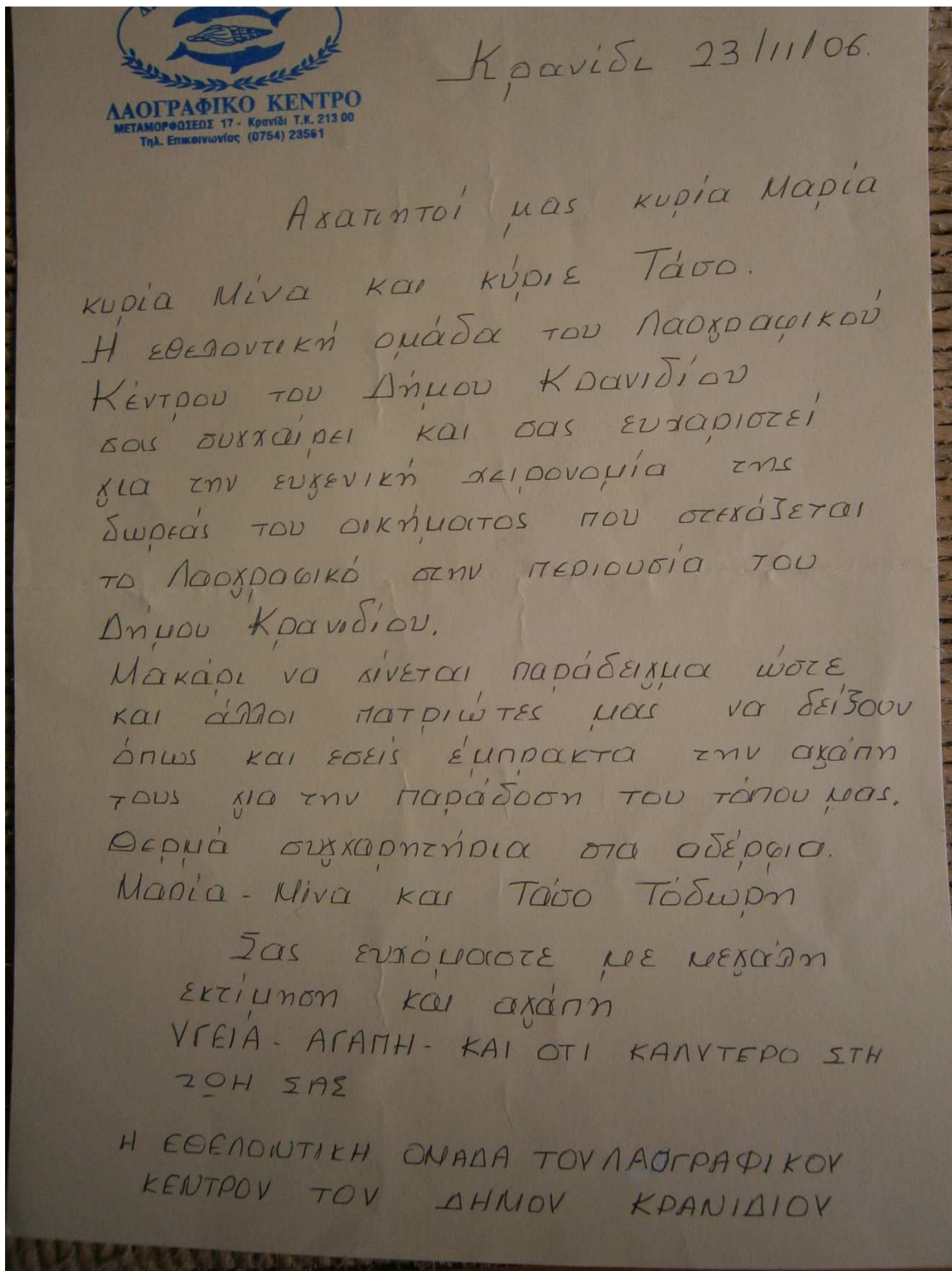
- 18-30 χρονών
- 30-40 χρονών
- 40-50 χρονών
- 50-60 χρονών
- 60-70 χρονών
- 70-80 χρονών
- 80-90 χρονών

Σε ποιο μορφωτικό επίπεδο ανήκετε

- Απόφοιτος/η Δημοτικού

- Απόφοιτος/η Γυμνασίου
- Απόφοιτος/η Λυκείου
- Απόφοιτος/η ΑΕΙ - ΤΕΙ

Διαθέσιμο στο: https://docs.google.com/forms/d/1_IA536Pt1Swj1ULxw5c_YE-eK4yemDBPg1ynvi9wOA/viewform

Ευχαριστήρια επιστολή στους Τάσο και Μαρία και Μίνα Τόδωρη για τη δωρεά του Μουσείου από την εθελοντική ομάδα.